

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 680/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3CoCsp/24/2023 z 28. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 16. októbra 2024 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie a na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a priznať nárok na náhradu trov konania.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola žalovanou v konaní o zaplatenie 1 675,85 eur s príslušenstvom z dôvodu nesplatenia spotrebiteľského úveru, ktorý jej právny predchodca žalobcu poskytol na základe úverovej zmluvy z 12. júla 2017. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 61Csp/22/2020-176 z 26. októbra 2022 v spojení s opravným uznesením z 21. novembra 2022 uložil sťažovateľke zaplatiť žalobcovi 1 675,85 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 675,85 eur od 29. septembra 2017 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, a zároveň žalobcovi proti sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Proti rozhodnutiu okresného súdu podala sťažovateľka v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom krajský súd žiadala, aby napádane rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odvolaní namietala porušenie práva na spravodlivý proces, keď uviedla, že okresný súd nemohol vykonať *ex offico* prieskum úverovej zmluvy z hľadiska neprijateľných zmluvných podmienok, pretože žalobca ju predložil v nečitateľnej forme. Ďalej namietala nesprávny postup súdu pri zmene strán sporu a postúpení pohľadávky, keď tvrdila, že rozhodnutie o zmene strán sporu nekonzumovalo možnosť neskoršieho posúdenia platnosti postúpenia pohľadávky, pričom súd podľa jej názoru nesprávne neaplikoval § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“). Sťažovateľka v odvolaní tiež tvrdila, že okresný súd nesprávne posúdil otázku skúmania jej bonity. Namietala, že pôvodný veriteľ neoveril jej príjmy a vychádzal iba z jej vyhlásení, čo je v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti. Podľa nej súd ignoroval povinnosť veriteľa overiť údaje spotrebiteľa, ako to vyžaduje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica 2008/48/ES“). Poukázala aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) CA Consumer Finance SA (rozsudok z 18. 12. 2014, C-449/13, ECLI:EU:C:2014:2464), podľa ktorého samotné vyhlásenia spotrebiteľa nestačia bez pripojených dôkazov.

4. Krajský súd rozhodnutím napadnutým uznesením rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že záver okresného súdu o riadnom skúmaní bonity žalovanej nemal oporu vo vykonanom dokazovaní. Vytkol okresnému súdu, že vychádzal iba z údajov uvedených sťažovateľkou v úverovej zmluve bez toho, aby veriteľ tieto informácie overil, čo je v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti podľa smernice 2008/48/ES a judikatúry Súdneho dvora. Okresný súd sa v odôvodnení opieral výslovne len o článok II zmluvy o úvere obsahujúci údaje o zamestnaní a finančnej situácii sťažovateľky vyplnené a poskytnuté samotnou sťažovateľkou, ktoré pre účely splnenia zákonnej povinnosti pôvodného veriteľa vo vzťahu k bonite sťažovateľky považoval s poukazom na vyhlásenie sťažovateľky obsiahnuté v zmluve za dostačujúce. Napokon konštatoval, že rozhodnutie o zmene strán sporu podľa § 80 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nekonzumuje možnosť neskoršieho posúdenia platnosti postúpenia pohľadávky, pričom okresný súd mal aplikovať § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo neurobil.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v podanej sťažnosti namieta porušenie práva na súdnu ochranu a na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Tvrdí, že uznesenie krajského súdu nedôvodne a zbytočne predĺžilo konanie a spôsobilo jej ďalšie náklady. Podľa sťažovateľky odvolací súd mohol sám rozhodnúť vo veci, namiesto toho však vytvoril priestor na opätovné dokazovanie skutočností, ktoré mal žalobca preukázať už v pôvodnom konaní. Zdôrazňuje, že povinnosť preukázať odbornú starostlivosť pri posudzovaní bonity zaťažuje veriteľa, nie spotrebiteľa, čo vyplýva zo smernice 2008/48/ES a judikatúry Súdneho dvora (rozsudok CA Consumer Finance SA, už citovaný). Podľa nej tak odvolací súd svojím postupom nepriamo pomáha žalobcovi a porušuje zásadu ochrany spotrebiteľa.

6. Sťažovateľka zároveň namieta, že odvolací súd nesprávne aplikoval § 389 ods. 1 písm. c) CSP, podľa ktorého odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom. Sťažovateľka poukazuje na to, že žiadna zo sporových strán také dôkazy nenavrhol. Napádané uznesenie neuvádza, ktoré dôkazy mali byť vykonané, ani prečo nebolo účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, čo podľa sťažovateľky robí rozhodnutie nepreskúmateľným a arbitrárnym. Tento postup považuje za zásah do princípu právnej istoty a hospodárnosti konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou podanej ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľky smerujúca k postupu krajského súdu, ktorý (hoc pre ňu vo výsledku pozitívnym) rozhodnutím nerozhodol sám vo veci, ale ju vrátil okresnému (resp. mestskému) súdu späť na doplnenie dokazovania a nové rozhodnutie vo veci. Takým postupom totiž spotrebiteľku nechránil, ale, naopak, konal v jej neprospech. Bolo na žalobcovi, aby preukázal splnenie povinnosti pôvodného veriteľa (banky) konať s odbornou starostlivosťou pri skúmaní jej bonity (tým skôr, že túto argumentáciu uplatňovala sťažovateľka v priebehu celého prvostupňového konania), a ak tak neurobila, tak bolo potrebné žalobu zamietnuť. Týmto postupom bolo porušené jej právo na súdnu ochranu, ale aj právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, keďže, ak by krajský súd sám vo veci rozhodol, vec by už bola právoplatne skončená.

8. Ústavný súd predovšetkým oceňuje, že krajský súd sa dôsledne a vyčerpávajúco zaoberal úpravou povinnosti veriteľa skúmať bonitu klienta. V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že cieľom povinnosti veriteľa posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa je posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť tak poskytnutiu nebonitného spotrebiteľského úveru, čo súčasne chráni spotrebiteľa pred rizikami nadmerného zadlženia a platobnej neschopnosti. Na uvedené potom nadväzuje i povinnosť súdu *ex officio* preskúmať existenciu porušenia povinnosti veriteľa podľa čl. 8 smernice 2008/48/ES a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve. Posúdeniu schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou podľa odvolacieho súdu nezodpovedá len čisto formálne osvojenie si spotrebiteľom poskytnutých údajov o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, ktoré sú už bežnou súčasťou spotrebiteľských formulárových zmlúv. Vynaloženie odbornej starostlivosti v kontexte povinnosti uvedenej v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) predpokladá zhromaždenie relevantných informácií, vyhodnotenie ich dostatočnosti pre účely úverovej bonity spotrebiteľa a ich verifikovanie. Nestačí len prevziať údaje od spotrebiteľa bez podloženia dôkazmi. Táto povinnosť vyplýva zo smernice 2008/48/ES (čl. 8) a judikatúry Súdného dvora (rozsudok OPR-Finance z 5. 3. 2020, C-679/18, ECLI:EU:C:2020:167), ktorá zdôrazňuje, že vyhlásenia spotrebiteľa musia byť podporené dôkazmi.

9. Splnenie povinnosti preveriť bonitu však zaťažuje výlučne veriteľa, nie spotrebiteľa. Spotrebiteľ nemá povinnosť dokazovať, že veriteľ (ne)konal s odbornou starostlivosťou. Z obsahu spisu nevyplývajú žiadne dôkazy o tom, že pôvodný veriteľ bonitu skutočne preveril. Súd prvej inštancie

vychádzal len z údajov uvedených v úverovej zmluve a veriteľ žiadne ďalšie podklady v priebehu konania nepredložil. Preto záver o splnení povinnosti veriteľa nemal oporu vo vykonanom dokazovaní. Od tohto záveru pritom závisí nielen možnosť predčasného zosplatnenia úveru, ale aj platnosť postúpenia pohľadávky a nárok na úroky.

10. Pokiaľ sťažovateľka namieta postup krajského súdu spočívajúci v tom, že nemal aplikovať § 389 ods. 1 písm. c) CSP, ale mal vo veci sám rozhodnúť, možno jej v tomto prisvedčiť. Krajský súd mal totiž k dispozícii všetky podstatné skutkové zistenia potrebné na to, aby vo veci sám rozhodol a nevracal vec na ďalšie konanie. O to viac, že sťažovateľka už na súde prvej inštancie namietala, že právny predchodca žalobcu neposudzoval s odbornou starostlivosťou jej bonitu, na čo žalobca v konaní nereflektoval a nepredložil v tomto smere žiadne dôkazy. Keďže krajský súd zrušujúcim rozhodnutím vrátil vec na nové konanie, nedôvodne vytvoril priestor na opätovné dokazovanie skutočností, ktoré mal žalobca preukázať už v pôvodnom konaní.

11. Vo výsledku však tento nesústredený postup krajského súdu nemal za následok porušenie práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie. Pozornosti ústavného súdu totiž neušlo, že po zrušení rozhodnutia krajským súdom sa vecou meritórne opäť zaoberal (teraz už) mestský súd, ktorý rozsudkom č. k. B3-61Csp/22/2020-185 z 5. februára 2025 žalobu zamietol a sťažovateľke priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Mestský súd si osvojil závery krajského súdu a okrem iného poukázal na to, že žalobca ani po rozhodnutí odvolacieho súdu nepredložil v konaní dôkazy preukazujúce, že s odbornou starostlivosťou posudzoval schopnosť žalovanej splácať poskytnutý úver (overenie bonity). V nadväznosti na uvedené považoval mestský súd za zrejmu skutočnosť, že keďže veriteľ nebol oprávnený od sťažovateľky vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, nebol oprávnený takto zosplatnenú pohľadávku ani postúpiť na tretiu osobu (§ 17 zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 92 ods. 8 zákona o bankách).

12. Ak mala teda sťažovateľka obavu, že po vrátení veci veriteľ predloží súdu chýbajúce podklady a na tomto základe bude môcť byť rozhodnuté aj v jej neprospech, zrejme sa tak nestalo, a preto možno konštatovať, že ani k zásahu do práv sťažovateľky (napriek nesprávnemu postupu krajského súdu) napokon nedošlo. Vyslovenie porušenia práv sťažovateľky by navyše v tomto prípade nevyhnutne viedlo k zrušeniu napadnutého uznesenia, a tým aj k zrušeniu (už) právoplatného rozhodnutia mestského súdu (keďže veriteľ sa proti rozhodnutiu neodvolal, pozn.) [§ 133 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], čo by bolo v konečnom dôsledku v neprospech sťažovateľky.

13. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu nevykazuje také ústavne relevantné nedostatky, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľky, a preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. V kontexte konečného rozsudku mestského súdu je potrebné posudzovať aj námietku sťažovateľky, že napádané uznesenie krajského súdu spôsobilo zbytočné prieťahy v konaní. Toto rozhodnutie bolo totiž vydané len niečo vyššie polroka po uznesení krajského súdu – predĺženie

rozhodovania o dobu pol roka v tomto prípade neporušilo právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, keďže ide o krátky časový úsek. Aj v tejto časti bolo preto potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

15. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu